

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ephesini Concilii Generalis Pars I. Et II. Sub Cælestino papa I. anno
CCCCXXI.

Parisiis, 1644

Quod Christus sit Deus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15062

Ex epistola Iudæ.

Εκ τῆς Ἰουδα Ἐπιστολῆς.

Iuda v. 3.

OMNEM sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi vestra salute, necesse habui scribere vobis, deprecans supercertari semel tradita sanctis fidei. Subintroierunt enim quidam homines (qui olim prescripti sunt in hoc iudicium) impii, Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam, et solum dominatorem, et Dominum nostrum Iesum Christum negantes. Cum incarnationis doctrinam vniuerse admittamus, quomodo qui semel crediderunt, Dominum nostrum Iesum Christum negare dicuntur? Sane si alium Filium Dei Patris Verbum esse dixerimus, alium rursus eum, qui natus est ex muliere; vnum Dominum diserte inficiamur. Vnus enim Dominus Iesus Christus, carne eius secundum dispensatoriam cum Dei Patris Verbo vnionem, ad deitatis gloriam euecta. Vnus proinde est Christus, & Filius: ita enim erit huius vniuersi Dominus.

ΠΑΣΑΝ σουδὴν ποιούμε-
ν τῆς χάριτος ὑμῶν σωτηρίας, ἀνάγκη
ἔχον χάριτας ὑμῶν, παρακαλῶν
ἐπαγωνίζεσθαι τῆ ἀπαξ παραδοθεί-
σῃ τοῖς ἀγίοις πίστι. ὁρῶμεν δὲ οὐκ ἔστιν
ἄλλοις ἀδελφοί, καὶ πάσαις ὁμο-
λογημένοι εἰς τὸ πρῶτον κρίμα, ἀσε-
βεῖς, πλὴν τῆς θεοῦ ἡμῶν χάριτος μετα-
θεθέντες εἰς ἀσέλγητον, καὶ μόνον
θεοτόκῳ καὶ κύριῳ ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστῶν θεοῦ υἱοῦ. καὶ πᾶσι θεο-
θεῖον τῆς ἀπαξ πεπρωμένων
καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῶν
καὶ τοὶ παρεδέξαμεθα τῆς ἐναν-
θρωπήσεως λόγον. ἀλλ' εἰ φησὶν, ὅτι
ἕτερος μὲν ὅστιν υἱὸς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς
λόγος, ἕτερος ἢ καὶ ἰδίῳ ὁ ἐκ γεννη-
τός, ἡρησάμεθα μόνον θεοτόκῳ.
εἰς τὸ κύριον Ἰησοῦ Χριστῶν, καὶ
ἐνωσιν οἰκονομικῶν, τὸ πρῶτον γέ-
νηται ὁ ἐκ θεοῦ λόγον, εἰς πλὴν τῆς θεο-
πότητος δόξαν αἰαφοιτώσεως αὐτῆς
σαρκίος. εἰς οὐδ' ἄρα Χριστῶν καὶ υἱὸς ἔστιν ἢ οὐ πῶ τῆς ὁλων θεοτότης.

Ex euangelio secundum Matthæum.

Εκ τῆς καὶ Ματθαίου δια-
γελίου.

Quod Christus sit Deus.

Ὁ θεὸς ὁ Χριστός.

Matth. c. 1.
v. 20.

HÆC autem eo cogitante, ecce Angelus Domini apparuit in somnis ei, dicens: Ioseph fili Dauid, noli timere accipere Mariam coniugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est. Pariet autem filium, et vocabis nomen eius Iesum: ipse enim saluum faciet populum suum a peccatis eorum. Duo simul hoc loco ponit, quæ in diuinam tantum naturam

ΤΑΥΤΑ ἢ αὐτῶ ἐνθυμηθέν-
τος, ἰδὼν ἄγγελος κυρίου κατὰ
ὄναρ ἐφώνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσήφ
υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλα-
βεῖν Μαριάμ πλὴν γεννημένη σου· ὅτι
ἐν αὐτῇ γνησθήσεται, ἐκ πνεύματος
ἁγίου. τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέ-
σῃς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ
σώσῃ τὸ λαὸν αὐτῶ ἀπὸ τῆς ἀμάρ-
τυων αὐτῶν. ἄλλο καὶ ταῦτο ἔρησι τῶ

ANNO CHRISTI 411.

θεοπροπέη, κὶ ἐκ αὐθροπέια πρέποντα φύσι. τῆ γὰρ τεχθέντος ἐν τῆς Μαριαμ ἰδίον ἔφη λαὸν ἑστὶν δι' αὐτῶν σισσωμένους κὶ μιλῶ, ὅτι κὶ ἀμδρλεῶν αὐτῶν αὐτὸς ἀπαλλάξῃ. θεοδ δὲ πᾶ πάντα, Ἐ πρέποι αὐ αὐτῶ κὶ μόνω γὰ ἀπαλλάτῃν ἀμδρλεῶν διωαδται ἑστὶν ἡμδρπηκότας. θεοδ οὐὼ ἀρα ὅστιν ὁ ἐκ τῆς ἀγίας ἁρθενου γεγνημηδύ, οὐ κὶ ἰδίος ἐσμεν λαός. κὶ ἀμδρλεῶν δὲ ἡμας ἀπήλαξεν, ὡς ἔχων κὶ τούτου πτω ὄξοισίαν.

Τοδ δὲ Ἰησοδ γνηνηθέντος ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας. ἐν Βηθλεέμ γε γνηνηται τῆς Ἰουδαίας, ἐκ ρίζης Ἰεσαί. Φησι δὲ περὶ αὐτῶ δι' ἑνός τῶν παροφνητῶ ὁ θεοδ καὶ πατήρ. καὶ σὺ Βηθλεέμ οἶκος τῆ Εφραθα, μὴ ὀλιγροδ εἶ τῆ εἶ) ἐν χιλιάσιν Ἰουδα. ἐκ τοδ γαρ μοι ὄξελῶσται τῆ εἶ) εἰς ἀργοντα ἐν τῶ Ἰσραήλ. καὶ αἱ ἐξοδοι αὐτῶ ἀπὶ ἀρχῆς ὄξ ἡμεροῦν αἰῶνος. πῶς οὐὼ ὁ γεγνημηδύς ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας ἀπὶ ἀρχῆς αἰῶν τῶ παρ ὄξοδοις ἔχων λέγεται, τουτέστι τῆς ὑπαρξέως τῶ ἀρχῆς, καὶ τοι γνηνηθείς ἐν ἐξατοῖς τῶ αἰῶν τῶ κηροῖς; θεοδ οὐὼ ἀρα Χειροδ, καὶ πρέπει αὐτῶ τῶ τῆ θεοδ λόγου πρεσβύτατον θεοδ γὰρ ἡ δὲ ἡμας σαρκικῶ ὑπομείνας γνηνησιν πτω ἐκ γεωαγκός.

Εγὼ μδρ γὰ ὑμας ἐν ὕδατε βαπτίξω, φησιν, εἰς μετανοιδν. ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμεδύ, ἰχυρότερός μου ὅστιν, οὐ ἐκ εἰμὶ ἰκανός πᾶ ὑποδήματα βασιέσται. αὐτὸς ὑμας βαπτίξῃ ἐν πνθίματε ἀγίω καὶ πυε. οὐ πὸ πῦρον ἐν τῆ χεῖ αὐτῶ, κὶ διακαθαρεῖ πτω ἄλωνα αὐτῶ. ἐκ αὐθροπέιατος ἐργον εἶ) φησιν τῶ βαπτίξεν ἐν ἀγίω πνθίματε. ἀλλ' οὐ δὲ τῶ ἄλωνα τῶ ρουτῶ,

Concil. Tom. 5.

quadrant, non etiam in humana. Asserit namque eius, qui ex Maria ortus est, eos omnes, qui salutem per ipsum consequuntur, populum esse peculiarem; tum ipsis eisdem illum peccata dimisurum. Atqui Dei sunt uniuersa; ipsiusque folius est, peccatorum laqueis irretitos expedire. Is igitur, qui ex sacra Virgine natus est, Deus est, cuius nos peculiaris populus sumus, quique e peccatorum vinculis pro sua potestate nos exemit, ac liberauit.

Cum ergo natus esset Iesus in Bethlehem Iudae. In Bethlehem Iudae natus est, ex Iesae radice. Vnde Deus & Pater per quemdam facris vatibus ita ait: Et tu Bethlehem domus Ephrata, nequaquam minima es, ut sis in millibus Iuda. Ex te enim egredietur mihi qui regat populum meum in Israel: & egressus eius ab initio a diebus aeternitatis. Quomodo Bethlehemita ille ab initio saeculi egressus, hoc est substantiae principium fortitus dicitur, cum tamen in nouissimis saeculi temporibus natus ipsum esse constet? Deus igitur est Christus, ipsiusque diuini Verbi antiquitas in illum conuenit. Nam Deus erat propter nos ex muliere homo nasci dignatus.

Ego quidem, inquit, baptizabo vos in aqua in penitentiam. Qui autem post me venturus est, fortior me est, cuius non sum dignus calceamenta portare. Ipse vos baptizabit in Spiritu sancto & igne. Cuius ventila-brum in manu sua, & permundabit aream suam. Haudquaquam humanae naturae opus est in Spiritu sancto baptizare: sed neque spiritalem quoque aream, hoc est

homines aetatem in terra agentes, hominis propriam esse concesserimus: nam omnia foliis Dei sunt; ipsique soli congruit illos, qui credunt, in Spiritu sancto posse baptizare. Atqui Christus, qui secundum carnem post Ioannem veniebat, potenter isthæc præstabat, idemque suam quoque aream permundat. Verus itaque Deus est Christus.

Math. c. 8. v. 2. Et ecce leprosus veniens adorabat eum, dicens: Domine si vis, potes me mundare. Et extendens Iesus manum, tetigit eum, dicens: Volo, mundare. Et confestim mundata est lepra eius. Opus diuinum moliri, non est virium humanarum. Conuenit id autem in principem omnium naturam, hoc est diuinam. Atqui Christus eiusmodi opera molitur; non est ergo nudus homo, quemadmodum nos, sed Deus humanam naturam indutus. Quod de leproso mundato hic dicitur, hoc de focu Petri, de ventis item & mari, deque vindis quas increpauit, dictum accipitur. Quare diuini quoque illius discipuli animaduertentes illi & mare & ventos obedire, admirabundi aiebant: *Ecqualis nam*

Math. c. 8. v. 28. *hic est?* Intelligebant enim, eiusmodi opera patrare posse, rem esse, quæ nudi hominis facultatem superaret. Christus itaque & Deus & homo simul erat.

Math. c. 8. v. 31. Demones rogabant eum, dicentes: Si eiicis nos, mitte nos in gregem porcorum. Et ait illis: Ite. Omnibus prouidere, cunctaque conferuare, ad quem obsecro spectat, nisi ad eum solum, qui secundum naturam Deus est? Hinc & Saluator quoque: *Nonne, inquit, duo*

Math. c. 10. v. 29. *passeres affe uenunt, et vnus ex illis non periret?* ouis enim

πυρτίσιν ἑστὶν ἡ ζωὴ, ἰδίῳ ἐστὶν καὶ φανερὸν ἀποδείξαι. θεὸς γὰρ πᾶν πάντα ἔσθι, καὶ αὐτὸς καὶ μόνος πρὸ πάντων ἐστὶν ἀγαθὸς βασιλεὺς βασιλεύων δυνάμει ἑαυτοῦ πιστεύοντα. ἐνηργηκε δὲ τὸ πνεῦμα Χριστοῦ ὁ μὲν Ἰωάννην ἐργάζομαι καὶ σαρκίᾳ, ἡτοιμασθῆναι τῆς σαρκὸς χροῖον. αὐτὸς δὲ καὶ τὴν αἰσθητὴν ἀλώνα καθαρεύει. θεὸς οὐκ ἄρα ἔστιν ἀληθῆς.

ANNO CHRISTI 434.

Καὶ ἰδοὺ λεπρῶς προσελθὼν, προσκυνοῦν, λέγων κύριε, εἰὰ θέλησιν, δυνάσασθαι με καθαρεύσαι καὶ κτείναις τὴν χεῖρα, ἢ ἴατο αὐτὸν, λέγων θέλω, καθαρεύει. καὶ βιάσθαι ἐκαθαρεύει αὐτὸν ἢ λέπρωσιν.] τὸ ἐνεργεῖν δυνάσασθαι θεοπροπῶς, ἐκ ἰδίου ἀποδείξαι, αὐτῆ δὲ μάλλον ἐποιεῖτο αὐτὸ καὶ μόνον τῆ πάντων ἐπέκεινα φύσει. ἐνεργεῖ ὁ οὐτὸν Χριστός, ἐκ ἄρα ψιλῶς ἀποδείξαι καθ' ἡμαῖς, θεὸς δὲ μάλλον ἐκ ἀποδείξαι μορφῆ. οὐτὸν νοήσας καὶ ἑστὶν τῆς Πέτρου πνεύματι, καὶ τῶν ἀνέμοις ἑστὶν ἡμῶν ὁρῶν, θαλάσῃ τε καὶ ὑδασιν. ὅταν καὶ ἑστὶν μαθηταὶ καὶ θαλάσσαν καὶ ἀνέμοις ὑποκαίμενοι ὁρῶντες, πεθαυμάκασιν λέγοντες ποταπὸς ἔστιν οὗτος; οὐ γὰρ ἡμῶν ἀνθρώπου ψιλῶς πᾶν ποιῶντα δυνάσασθαι δεῖν. θεὸς οὐκ ἄρα καὶ τῶν πάντων καὶ ἀποδείξαι ὁ Χριστός.

Οἱ δὲ δαίμονες, φησὶ, ἄρεσθαι αὐτὸν, λέγοντες εἰ ἐκβάλλεις ἡμαῖς, * δυνάσθαι ἡμαῖς εἰς τὴν ἀγέλλω τῆν χροῖον. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὑπάγετε.] τὸ προσκοῖν τῆν ὄλων, καὶ σὺν αὐτῶν, πῖνος αὐτῶν, πλὴν ὅτι μόνου τῆ καὶ φύσιν ὄντος θεοῦ; οὐτὸν καὶ ὁ σωτὴρ ἑστὶν οὐ γὰρ δύο σπουδαία ἀσασθαι πωλοῦνται, καὶ ἐκ ὅτων

* ἀποδείξαι ἡμῶν ἐστὶν

ANNO
CHRISTI
431.

ἀπὸν οὐ πεσῖται ἵππὶ πλὴν γλῶσσοῦ
τῆ πατρὸς ὑμῶν τῆ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς
πᾶσαι ἠελομημενῶσαι εἰσὶν.] ἰδοὺ ποι-
γαροῦ ποσῶν τῶν ὄντων πρὸς
νοιαὶ ἐποιεῖτο Χριστὸς, ὡς μὴ ὄξιναι
τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσι μηδὲ χρί-
στον ἀγέλης ἔχον πλὴν ὄξισίαν. πα-
ρακληθεὶς οὐκ ἐπέστρεψε μάλισ,
ἐκ ἐκείνου πληροῦν πλὴν ἀγῆσιν, ἀλλ'
ἵνα ἡμᾶς ἀναπέσει φρονεῖν, ὅτι πρὸς
νοεῖται τῶν ὄλων ὡς θεός. εἶτα πῶς
οὐ θεός, ὁ θεοπεπῆ πλὴν ὄξισίαν,
καὶ τὸ καὶ πάντων κράτος * ἀνημμέ-
νῳ, καὶ σῶζων ὡς ἴδια τὰ δι' αὐτὸν
γεγονότα;

* ἀνημμέ-
νῳ

Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν ὁ
κύριος δεσποτὸς πολίτης, ὅτι ἐργάται
ὀλίγοι. δεηθήτε οὖν τῶ κυρίου τῆς δε-
σποτίας, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς
τὴν δεσποτίαν αὐτῶν. καὶ προσκαλε-
σάμενος τῶν δωδεκά μαθητῶν αὐ-
τῶν, ἔδωκεν αὐτοῖς ὄξισίαν καὶ πνευ-
μάτων ἀκαθάρτων, ὡς αὐτὰ ἐκ-
βάλλειν, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον
καὶ πᾶσαν μαλακίαν. ἰδοὺ ὅτι τῶ
δεσποτῶ κυρίου τῶν ὄλων θεόν.
αὐτὸν γὰρ ἡ ἀλως ἡ νοστή, πούτεστιν ἡ
ἀνθρωπότης αὐτῶ καὶ ὁ δεσποτός.
ἀλλ' ἰδοὺ, δεηθῶμαι πρὸς τὸν κύριον
τῆς δεσποτίας, εἰ αὐτὸν ἰδοὺς ἀ-
πέστρεξεν ὄντα ποδοῦν, ἐκβαλῶν τῶν
ἐργάτας, πούτεστι τῶν ἀγίους ἀποστό-
λοις οἷς καὶ ἔδωκεν ὄξισίαν καὶ
πνευμάτων ἀκαθάρτων ὡς θεός. οὐ
γὰρ ὅτι τῶ τῆς ἀνθρωπότητος μέ-
τρων τὸ διδόναι ἡσὶ τῆ ἀγίου πνευ-
ματος πλὴν ἐργάταν. ἔδωκε ἡ Χρι-
στὸς εἶτα πῶς οὐ φύσις τε καὶ ἀληθῶς
ὅτι θεός, εἰ καὶ γέγονε σαρκὸς ὁ λόγος;

lis non cadet super terram sine Patre
vestro, qui in calis est? Vestri autem
et capilli capitis omnes numerati
sunt. En tantam rerum providen-
ciam habebat Christus, ut absque
illius permisso ne in porcorum
quidem gregem potestatem ex-
ercere immundis spiritibus inte-
grum esset. At rogatus vix permi-
sit, non ut illorum libidini mo-
rem gereret, sed ut nobis, se om-
nibus tamquam Deum provide-
re persuaderet. Et quomodo tan-
dem ille Deus non est, qui pote-
statem habet, quam in solum
Deum cadere certum est; quique
in omnia imperium exercet, &
conferuat quæ per ipsum condi-
ta sunt, tamquam propria?

Tunc dicit discipulis suis: Messis
quidem multa, operarii autem pau-
ci. Rogate ergo Dominum messis, ut
emittat operarios in messem suam.
Et conuocatis duodecim discipulis
suis, dedit illis potestatem spirituum
immundorum, ut eiicerent eos, et
curarent omnem languorem, et om-
nem infirmitatem. Norat vniuer-
forum Deum messis esse Domi-
num. eius namque vtrumque est,
& ipsa spiritalis area, hoc est hu-
manum genus; & ipsa rursum
messis. Sed aduerte, cum messis
Dominum obsecrandum esse mo-
nuisset, mox seipsū eiusmodi Do-
minum esse euidenti argumento
declarans, emisit operarios, hoc
est sanctos apostolos, quibus ut
Deus potestatem contra immun-
dos spiritus est impertitus. Neque
enim humanæ naturæ facultatis
est, Spiritus sancti vim aut opera-
tionem alicui impertiri. Cum
eam ergo Dei Verbum, tametsi
caro factum, hoc est Christus im-
pertiat, quomodo Deus non est
natura & veritate?

Math. c.9.
v. 37.

Math. c.
10. v. 1.

ANNO CHRISTI 431.

Matt. c. 10. v. 22.

Omnis ergo, qui me confitebitur coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, qui in caelis est. Qui autem negauerit me coram hominibus, negabo & ego illum coram Patre meo, qui in caelis est. Non pauci sanctorum ad martyrii gloriam euocati, Christumque intrepide confessi, tormentis & morte consummati sunt. Quæro autem, num ob id martyricam coronam adepti sint, quod Christum communem hominem esse constanter affirmarent? an ob id verius, quod sua eum confessione tamquam Deum venerarent? Res est clara: constat enim a martyrii gloria excidisse, Christumque in die iudicii illos vicissim abnegare comperturos esse, qui illum inficiati sunt. Iam quomodo Deus is censendus non est, qui martyrii gloria eos afficit, qui ipsum Deum esse vere confitentur?

Παῖς οὖν, ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπεραθεν τῷ ἀνθρώπῳ, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπεραθεν τῷ πατρὶ μου τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὅστις δὲ ἀρνήσεται με ἐμπεραθεν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀρνήσομαι καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπεραθεν τῷ πατρὶ μου τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. [πολλοὶ κέκλιται τῷ ἀγίῳ πατρὶ τῷ μητρικεῖ δόξαν, καὶ τετελείωνται διὰ παθημάτων καὶ θανάτου, χεῖρον ὁμολογηκότες. ἀρ' οὖν ἐσεφάνωνται, διαβεβαίουμενοι καὶ λέγοντες ἀνθρώπον εἶναι κοινὸν αὐτῶν, ἢ μάλλον ὡς θεὸν τῆς ὁμολογίας τετιμηκότες; ἀλλ' ἐστὶ δῆλον. οἱ γὰρ τῶν ἀρνησάμενοι, καὶ τῆς τῷ μητρικεῖ δόξης ἀπώλιστον, καὶ αὐτῶν βήρῳ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως θενούμενον ἀντίον τοῦ Χειρόν. εἴπα πῶς οὐ θεός, ὁ τῷ τῷ μητρικεῖ δόξῃ σεφάνων ὄν, ὅτι τῷ ὄντι δληθῶς, ὁμολογησῶνται αὐτῶν;

Matt. c. 11. v. 28.

Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos. Si Emmanuel verus Deus non est, cum Deo seruiant omnia, cur suum ille iugum nobis imponit? Iugum autem & ipsa quoque lex appellata est. Verum Christus proprium nobis iugum imponit, nosque obnoxios sibi reddit, tamen Patri submittat omnia. Deus igitur est. Vnde ut omnia illi subiecta sint, par est.

Δότε παρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἀρα τὸ ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς. εἰ μὴ θεός ὄντι δληθῶς ὁ Ἐμμανουήλ, τίνα ζῆπον εἰαυτῷ ζυγόν ἡμῖν ἐπιτίθει; θεὸς γὰρ δόξα τὰ πάντα. εἶρηται δὲ ζυγὸς καὶ ὁ νόμος. ἀλλὰ ἐπιτίθει ἡμῖν ὁ Χεῖρός ἰδίον ζυγόν, εἰαυτῷ τε ὑποτάξει, καίτοι τὰ πάντα ὑποφείρον τῷ πατρί. θεός ἀρα ὄντι. ὁ δὲν αὐτῷ καὶ ὑποκαίεται τὰ πάντα πρέπει.

Matt. c. 12. v. 5.

An non legistis in lege, quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant, & sine crimine sunt? Dico autem vobis, quia maior templo hic est. Si sacerdotes qui sabbatum profanant, ob id culpa vacant, quod diuino cultui incumbant; eisi; λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τῷ ἱεροῦ μείζων ὄντι ὧδε. εἰ βεβηλωτῶς τὸ σάββατον ἱερεῖς ἀνάγοι εἰσιν, ὡς

Ἡ εἰ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν τοῖς σάββασι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀνάγοι εἰσιν; λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τῷ ἱεροῦ μείζων ὄντι ὧδε. εἰ βεβηλωτῶς τὸ σάββατον ἱερεῖς ἀνάγοι εἰσιν, ὡς θεὸς παρὰ τὸν ἱερέα;

ANNO
CHRISTI
431.

πῶς ἦν ἐν τῷ ἱερῷ δρωμύρων νοε-
ται μείζων ἢ Χρῆστοδ θεραπεία; ἀλλ'
ἐστὶ δῆλον, ὅτι οἱ μὲν ἐν νόμῳ καὶ σιᾷ
καὶ ὑποδείγματι ἦν ἐπουρησίαν λε-
λατρεύσαν· οἱ δὲ θεασάσοι μαθηταὶ
περὶ σερβόντες καὶ λειτουργοῦ-
τες τῷ Χρῆστῳ, μείζονα καὶ πλεῖν δόξαν
ἔχον. καὶ εἰ τῆς ἐν νόμῳ λατρείας ἐν
ἀμείνοσι τὸ λειτουργεῖν τῷ Χρῆστῳ,
πῶς ἐκ αὐτοῦ νοοῖτο θεὸς ἀληθῆς;

Εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβουλ ἐκβάλλω
τὰ δαιμόνια, φησὶν, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν ἑνὶ
ἐκβάλλοι; διὰ τὸ αὐτοὶ κριταὶ
ἔσονται ὑμῶν.] ἐν ὀνόματι τοῦ Χρῆ-
στοδ περὶ λατρείας καὶ δαιμονοῦ-
τας ὁ μαθητῆς ἐπέφάνου γὰρ ἐν
ὀνόματι Ἰησοῦ Χρῆστοδ τῆς Ναζω-
ραίου· πῶς ἐκ αὐτοῦ νοοῖτο θεὸς ἀληθῆς;
οὐ γὰρ αὐτὸς ὁρῆκεσεν ἀνθρώπου δόξα
καὶ δυνάμεις εἰς τὸ καλεῖσθαι τῆς σα-
τανᾶ.

Ὡσαύτως οὐκ συλλέγεται τὰ ζιζα-
νια, καὶ περὶ κατὰκαίεται· οὐ πῶς ἐστὶ
ἐν τῇ σιωπῇ τῆς αἰῶνος. ὁποσεί
ὁ υἱὸς τῆς ἀνθρώπου καὶ ἀγγέλους αὐ-
τῶν, καὶ συλλέξοι ἐκ τῆς βασιλείας
αὐτῶν πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ καὶ
ποιούσας πλεῖν ἀνομίαν καὶ βαλοῦ-
σιν αὐτῶν εἰς πλεῖν καμίνον καὶ πυρός.]
Ὡς δὲ θεὸς γέγραπται· ἀλογεῖτε τὸ κῶ-
ρον πάντες ὁ ἀγγέλοι αὐτῶν. οὐ γὰρ
ἀγγέλους ἀγγέλου ὄντι, θεὸς δὲ μάλ-
λον τὰ πάντα. πῶς οὐκ φησὶ ὡς τῆς
ὑποδοῦ τῆς ἀνθρώπου, ὅτι ὁποσεί καὶ
ἀγγέλους αὐτῶν; θεὸς οὐκ ἄρα ὄντι, ὡς καὶ
ἰδίους ἔχον καὶ ἀγγέλους, καὶ διὰ τῆν
αὐτῶν πνευματικῶν ὑπερεπὸ ὑμῶν.

Ἡρώτησεν ὁ Χρῆστος· τίνα με λέγουσιν
οἱ ἀνθρώποι; ἔφη τὸ ὄν τῆς ἀνθρώπου;
οἱ δὲ εἶπον· οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸ βαπτί-

quomodo cultus qui Christo im-
penditur, ministerio quod sacer-
dotes in templo obibant, præ-
stantior censetur? atqui apertum
est eos, qui sub lege vivebant, in
vmbra & figura supercælestium
Deo ministrasse. Sed diuini illi
discipuli Christi sectatores, ipsi-
que ministrantes, ampliori hono-
re & gloria potiti sunt. Quod si
ministerium quod Christo exhi-
betur, legali cultui multum ante-
cellit, quomodo in sobrii cuius-
quam cogitationem cadere po-
test, Christum non esse verum
Deum?

Et si ego in Beelzebub eicio dæ- Mat. c. 12.
mones, filii vestri in quo eiciunt? v. 27.
ideo ipsi iudices vestri erunt. Si in
Christi nomine a dæmonio vexa-
tos discipuli curabant; (inuoca-
bant enim nomen Iesu Nazareni)
quomodo de vera illius diuinita-
te ambigere fas est? Neque enim
vlla omnino gloria aut potentia
humana sat fuerit ad debellan-
dum satanam.

Sicut ergo colliguntur zizania, Mat. c. 13.
et igni comburuntur; sic erit in con- v. 40.
summatione sæculi. Mitter Filius
hominis angelos suos, et colligent de
regno eius omnia scandala; et eos
qui faciunt iniquitatem: et mittent
eos in caminum ignis. De Deo le-
gimus: Benedicite Domino omnes Psal. 102.
angeli eius. Neque enim angelus v. 20.
angeli est, sed Dei sunt omnia.
Cum ergo de Filio hominis dica-
tur, quod missurus sit angelos
suos; angelosque & spiritus illos
supremos tamquam proprios mi-
nistros possideat; euident fit, il-
lum esse Deum.

Interrogabat discipulos suos: Mat. c. 16.
Quem me dicunt homines esse filium v. 13.
hominis? At illi dixerunt: Alii Io-
annem Baptistam; alii autem E-

liam, alii vero Ieremiam, aut vnum ex prophetis. Dixit illis Iesus: Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus dixit: Tu es Christus Filius Dei viui. Respondens autem Iesus, dixit ei: Beatus es Simon Bar Iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui est in calis. Si Christus communis vulgarisve tantum homo est, cur Petrus ob suam confessione admirabilis declaratus & laudatus est? Quomodo diuinitus perhibetur edoctus? Aut quanam superna opus erat illi illuminatione, vt illud Christi mysterium caperet? Verum quia Deum esse agnouit, viuentisque Dei Filium esse praedicauit; ideo mirabilis & egregius habitus est. Neque tamen duos confessus est filios, sed vnum dumtaxat. Impium itaq; est Christum in duos diuidere filios. *Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis.* En iterum caelestes spiritus suos angelos vocat, etiamsi hominis filius dicatur.

Mat. c.16. v. 27.

Mat. c.17. v. 23.

Et cum venissent Capharnaum, acceperunt qui didrachma accipiebant, ad Petrum, & dixerunt ei: Magister vester non soluit didrachma? ait: Etiam. & cum intrasset in domum, praenit eum Iesus, dicens: Quid tibi videtur Simon? Reges terra a quibus accipiunt tributum vel censum, a filiis suis, an ab alienis? & ille dixit: Ab alienis. Dixit illi Iesus: Ergo liberi sunt filii. Quomodo liberum, hoc est a legis vinculo tributique pensione immunem, necnon verum Filium se praedicat, si carnis & sanguinis secundum hypostaticam vniionem particeps effectus, non est Deus? At dependit nihilominus didrachma tamquam legi obno-

σω' άλλοι ὅ, Ἡλίαν' άλλοι ὅ, Ἱερέ-
μίδου, ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐ-
τοῖς· ὑμεῖς ὅτινα με λέγετε ὅτι; ἀπο-
κριθεὶς δὲ, Φησὶν, ὁ Πέτρος, εἶπε· σὺ εἶ
ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ζῶντος. ἀπο-
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· μακά-
ριος εἶ Σίμων Βαρῖ Ἰωνᾶ, ὅτι σαρκὶς
& αἷμα ἐκ ἀπεκάλυψε σοι, ἀλλ' ὁ
πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. εἰ ψι-
λὸς ἀνθρώπος ὁ Χριστὸς, διὰ τί πεπαύ-
μασαι Πέτρος ὁμολογῶν αὐτόν; πῶς
δὲ ὄντι καὶ θεοδιδάκτος, ἢ ποίας ἐδέηθη
φωτιστικῆς αἰσῶθεν, ἵνα μάθῃ ὅ
ἐπὶ αὐτῷ μυστήριον; ἀλλ' ἐγὼ θεὸν
ὄντα, καὶ υἱὸν Θεοῦ ζῶντος διωμολόγη-
σεν αὐτόν· ταῦτη τοῖ πεπαύμασαι.
πλὴν ἕνα υἱόν, καὶ οὐχὶ δύο υἱοὺς Φησι.
διωπεῖς οὐκ ἄρα τὸ διορίζην εἰς δύο.
Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχέ-
σθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ
ἀγγέλων αὐτοῦ. ἰδοὺ πάλιν ἀγγέλοις
αὐτοῦ Φησι τὰ αἰὼν πνεύματα, καὶ τοὶ
λεγομένου υἱοὶ ἀνθρώπου.

Ελθόντων * δη οὐκ εἰς Καπφarnaύμ,
προσηλθόν οἱ τὰ δίδραχμα λαμβά-
νοντες, τῷ Πέτρῳ, καὶ εἶπον· ὁ διδάσκα-
λος ὑμῶν ἔτελε τὰ δίδραχμα; καὶ λέ-
γει, ναί. καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν, προ-
έφρασαν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· τί σοι
δοκεῖ Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆ γῆς ἀπὸ
τίνων λαμβάνουσι τέλη, ἢ κλιῶσιν;
ἀπὸ τῶ υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶ ἀλλοτελείων;
εἶπε ὁ αὐτῷ· ἀπὸ τῶν ἀλλοτελείων.
εἶπε ὁ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀρα γε ἐλθ-
δεροὶ εἰσιν οἱ υἱοί. πῶς ἐλθιδερον εἰ-
πὸν εἶναι Φησι, καὶ ἔξω νόμου, καὶ
ἀσωτελῆ, καὶ υἱὸν ἀληθῶς, εἰ μὴ θεός
ἔστιν, ἐνώσει τῇ καρδίᾳ ὑπόστασιν σαρκὸς &
αἵματος κοινωνητικῆς; σιωπετέλεκε
ὁ δὲ δίδραχμον, ὡς γεροντὸς ὑπὸ
νόμον

* ὁ αὐτῷ

ANNO
CHRISTI
431.

νόμον, ὁ ὑπὲρ νόμον υἱός. ἀνθρώπος δὲ ὢν, οὐχ ὑπὲρ νόμον νοεῖται. πῶς γὰρ οὐδ' ἀν' ἔργοι καὶ φύσιν τὸ ἐλθόν, εἰ μὴ νοεῖται θεὸς ἐν ἀνθρώπῳ μορφῇ.

Ἀναβαίνοντος ἐν Ἱεροσολύμοις τῶν πάντων ἡμῶν σωτήρος Χριστοῦ, πάντες παρεβάδιον, βίφημοῦντες τε καὶ λέγοντες ὡσανεὶ τῷ υἱῷ Δαυὶδ. θεοπεπὴς δὲ πάντως ὅτιν ἡ δόξα λογία. ἠγανάκησαν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ δὴ καὶ προσήεσαν, λέγοντες ἄκουεις, ἢ οὐ τοὶ λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ναί. οὐδέποτε ἀνέγνωτε, ὅτι ἐκ σωματῶς νηπίων καὶ θηλαζόντων καταρτίσω ἄνθρωπον; ἀδικαῖον ἐν τούτοις διαμνημονύσασθαι τὸ μακαρίου Δαυὶδ λέγοντος· κύριε, ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομα σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ. ὅτι ἐπὶ ἔρηβη ἡ μεγαλοπρέπεια σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. ἐκ σωματῶς νηπίων καὶ θηλαζόντων καταρτίσω ἄνθρωπον. Ἐμὲ γὰρ πάντες βίφημοῦντες ἔλεγον ὡσανεὶ τῷ υἱῷ Δαυὶδ. κατὰ δὲ λέγεται ἐν τῷ δόξα λογίῳ βίφημοῦντες. ὁ δὲ γὰρ μακάριος Δαυὶδ ἐκ ἀνθρώπου πάντων ἀπατίθει κοινῶς, κρεῖττον δὲ μᾶλλον, οὐ καὶ θαυμαστὸν τὸ ὄνομα ἐν πάσῃ τῇ γῆ. ἐπὶ ἔρηβη γὰρ ἡ μεγαλοπρέπεια ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. εἶπα, πῶς οὐ θεὸς ὁ υἱὸς Δαυὶδ τὸ κατὰ σὰρκα Χριστός;

Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. ἅρα ὡς ἀνθρώπος εἰς τῶν καθ' ἡμᾶς κατεδέϊται Χριστός, παρεστηκότων αὐτῶν πάντων.
Concil. Tom. 5.

xius, cum tamen ut Filius lege maior esset. Verum si sit homo, non est supra legem. Nemo enim naturalem libertatem illi tribuet, nisi ut Deum humana forma indutum animo eundem concipiat.

Christo omnium nostrum saluatore Hierosolymam ascendente, pueri præcuntes, laudumque præconia depromentes, Hosanna filio David, clamabant. At hæc acclamatio in solum Deum quadrat. Indignati autem pharisæi in medium prorumpunt: Audis, inquit, quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis: Vtique. nunquam legistis, quia ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem? Sed beatum David hoc loco audire operæ precium est; ait autem: Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra. Quoniam eleuata est magnificentia tua super calos. Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem. Pueri namque magna exultatione acclamantes, aiebant: Hosanna filio David. Is porro cuius elogium decantabant, cuiusmodi laudem & acclamationem neutiquam repudiabat. Atqui beatus David eam acclamationem non communi alicui homini tribuebat, sed omnium Domino: illius enim solius nomen vniuersa terra demiratur, eiusdemque magnificentia super omnes calos tollitur. Quomodo ergo Christus Dauidis secundum carnem filius non est Deus?

Cum autem venerit Filius hominis in maiestate sua, & omnes angeli cum eo; tunc sedebit super sedem maiestatis sue. Numquid Christus ut homo quispiam nostri similis pro tribunali sedebit, astantibus.

Matt. 6. 21.
v. 15.

Psal. 8. v. 1.

Matt. 6. 25.
v. 31.

que omnibus vndiquaque ipsi angelis, orbem iudicabit? Qui istuc, obsecro, rationi est consentaneū? An non scriptum est, *Vnus est legislator, & iudex?* Deus igitur est Christus, qui pari cum Deo gloria pollens, thronumque iudicarium obtinens, ac angelos circumquaque astantes habens, in iustitia terrarum orbem iudicabit.

Jacob. c. 4. v. 14.

Matt. c. 26. v. 63.

Et princeps sacerdotum ait illi: Adiuro te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu es Christus Filius Dei vivi. Dicit illi Iesus: Tu dixisti. verumtamen dico vobis, amodo videbitis Filium hominis sedentem a dexteris virtutis Dei, & venientem in nubibus cali. Quomodo Filius hominis a dexteris virtutis Dei sedet? Planum est, Dei Verbum ita factum esse hominis filium, ut tamen Deus esse non defierit: mansit enim quod erat. Hac igitur ratione generanti assidet, & in diuinitatis gloria & maiestate conspicuum cernitur, etiam si factum sit caro.

Matt. c. 27. v. 50.

Iesus autem clamans voce magna, emisit spiritum. Et ecce velum templi scissum est in duas partes, a summo usque deorsum: & terra mota est, & petrae scissae sunt; & monumenta aperta sunt, & multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexerunt. Si Christus communis erat homo, cur illo animam expirante, in ipsis elementis tanta accidit conturbatio? Sol enim retrahis radiis, diei tenebras offudit: terra adhuc Dominum suum Iudaeorum contumeliis indignissime affectum conspicata, disrupta est; & ipse tandem infernus sanctorum animas dimisit. Et cuiusnam nutu omnia haec fiebant? nonne Dei? Deus enim erat in

των τῶν ἀγγέλων, οὕτω τε κρινεῖ τὸν κόσμον; εἶτα, ποῖον ἐχέει τὸ λόγον; λέγειται γὰρ, ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης καὶ κριτής. θεὸς οὖν ἄρα Χριστὸς, ὁ ἐν δόξῃ θεοῦ, καὶ θρόνον ἔχων, καὶ παρεστῶτας ἀγγέλους, καὶ κρίνων τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσυνῇ.

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Φησὶν, εἶπεν αὐτῷ ὀρκίζω σε κατὰ τὸν θεὸν τῶ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. λέγει αὐτῷ· σὺ εἶπας. πάλιν λέγει ὑμῖν, ἀπαρτήλα ὁ ψαθεῖ τὸ υἱὸν τοῦ ἀναρχοῦ καὶ ἀκαθάρτου ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρρόμυρον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. πῶς ὁ υἱὸς τοῦ ἀναρχοῦ καθήκει ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως; ἀλλ' ἐστὶ δῆλον, ὅτι καὶ εἰ γέγονεν υἱὸς τοῦ ἀναρχοῦ ὁ ἐκ θεοῦ λόγος, οὐ πάυται τὸ εἶναι θεός, ἀλλ' ἐστὶν ὁ ὡς παύτη τῆ καὶ συνεδράει τῷ φύσει, καὶ ἐν τοῖς τῆς θεότητος ἀξιώμασιν ἐμπρέπων ὁρᾶται, καὶ εἰ γέγονε σαρκῶς.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς κράζας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. καὶ ἰδοὺ τὸ κατὰπέτασμα τῆ ναοῦ ἐράσθη εἰς δύο, ἀνωθεν ἕως κάτω. ἔη γῆ ἐσειάθη, καὶ αἱ πέτραι ἐράσθησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἀνέωχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κοιμητηρίων ἀγίων ἀνέστησαν. εἰ κοινὸς ἀναρχὸς ὡς ὁ Χριστὸς, πῶς θεοῦ ἀνάρχος αὐτῶ, ὅσοδος ὡς ἐν τοῖς σοιχείοις ὁ ἀρχεῖος; ὁ μὲν γὰρ ἡλίου πλεῖν ἀκῆνα συνεστέλε, ἔ ἐν ἡμέρῃ σκοπτος εἰργάσατο· ἡ δὲ γῆ ἐαυτῆς ἀπὸ τῶν ὀρθῶν ὀρθῶν ἰουδαίων ἐμπαρονομήμον, ἐράζετο ἀφῆκε τὸ ἀδῆς τὰς τῶ ἀγίων ψυχάς. τίνος ταῦτα ποιουῦτος; ἄρα ἐχέει θεὸς γὰρ ὡς ἐν

ANNO
CHRISTI
431.

σαρκί, ἧ καὶ ἡ κτίσις ὑβριζομένη
καὶ ἔχον ἵνα σωωρθίζετο.

carne, quo tam contumeliose tra-
ctato, ipsa quoque creatura quo-
dammodo ira & indignatione ef-
ferabatur.

Εκ τῆς κτ' Ἰωάννου β' αλ-
γελίου.

Ex euangelio secundum
Ioannem.

ΑΥΤΟΣ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς
σάρκος αὐτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ
αὐτὸν γνώσκων πάντα· καὶ ὅτι οὐ
χρῆσθαι εἶχεν, ἵνα τις μὴ πῦρ ᾖ
τῆς ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνω-
σκε, ὅτι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.] *Ἐπεὶ θεὸς
γέγραπται· ὅτι ὁ πλάσας καρδιά-
νας τὰς καρδίας αὐτῶν. καὶ αὐτὸς
δὲ που Φησὶ· μὴ ἀπ' ἐμοῦ κρυβή-
σει τῷ· εἰ δὲ πάντα Χεῖρὸς ὄψα-
ται, καὶ οἶδεν τὰ ἔκρυπτα, πῶς
ἐκ ἀνθρώπου, ὡς καρδίας ἐπέλαβον
καὶ νεφροῖς;*

Υμεῖς προσκυβεῖτε ὃ ἐκ οἶδα-
τε, ἡμεῖς προσκυβεῖμεν ὃ οἶδα-
μεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῆς Ἰουδαίων
ἔστιν.] ἀκούετε, ὅτι πᾶσι σωτηρίαν
ἐκ τῆς Ἰουδαίων ἔδωκε Φησὶ; καὶ τοῖς σω-
τήρα θεὸν ἐπελάβη. ὅτε σω-
κε γὰρ ἡμᾶς οὐ πρέσβις, ἐκ ἀγγε-
λῶν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος, καὶ τὰς
γραφάς. ὠνόμασται γὰρ Χεῖρὸς Ἰη-
σοῦς, γεροντὸς δὲ Ἰουδαίων καὶ πᾶσι
σαρκὰ. Ἰησοῦς γὰρ μὲν ἐρμηνεύεται
σωτηρία. αὐτὸς οὖν ἄρα ὄσιν ἡ ἐκ
τῆς Ἰουδαίων σωτηρία. ὡς καὶ εἰ
γέρονε σαρκὸς ὁ λόγος, καὶ ἐπέλαβε-
το σπέρματος Ἀβραάμ, θεὸς ὄσιν καὶ
μὴ σαρκός.

Ἀμὲν ἀμὲν λέγων ὑμῖν, ὃ π-
σβύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα, ἀ ἐγὼ ποιῶ,
καὶ κενὸν ποιῶσι, καὶ μείζονα τού-
των ποιῶσι· ὅτι ἐγὼ πατρὸς πατέρα
μου παύομαι. καὶ ὃ, ἡ ἀν' αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιῶσι.]

Concil. Tom. 5.

Y ij

IESVS autem non credebat semet-
ipsum eis, eo quod ipse nosset om-
nes, & quia opus ei non erat ut quis
testimonium perhiberet de homine.
Ipse enim sciebat, quid esset in homi-
ne. De Deo scriptum extat:
Qui finxit sigillatim corda eorum.
Et ipse alibi ait: *Non celabitur a
me omnino quidquam, Si ergo
Christus omnia intelligit, & omnia
quæ sunt in homine exacte
nouit, utpote scrutans eorum
corda & renes; quomodo non est
Deus?*

*Vos adoratis quod nescitis, nos
adoramus quod scimus: quoniam
salus ex Iudæis est.* Audis salutem
ex Iudæis esse asserentem. Atqui
Deum saluatorem nobis adscri-
psimus, eique nomina dedimus.
Saluauit enim nos non legatus,
non angelus, sed Dominus ipse,
secundum Scripturas. At Chri-
stus qui secundum carnem ex Iu-
dæis natus est, Iesu nomenclatu-
ram fortitus est. Iesu autem no-
men interpretatum salutem fon-
nat. Ipse itaque Christus est salus
illa, quæ ex Iudæis profecta est.
Quamobrem licet Verbum caro
factum sit, & semen Abrahæ ap-
prehenderit; Deus nihilominus
cum assumpta carne permanfit.

*Amen amen dico vobis, qui cre-
dit in me, opera quæ ego facio, & ipse
faciet, & maiora horum faciet: quia
ego vado ad Patrem. & quodcum-
que petieritis in nomine meo, hoc fa-*

Ioan. c. 2.
v. 24.

Psalom. 34.
v. 15.
Ierem. c. 17.
v. 10.

Ioan. c. 4.
v. 22.

Isai. c. 63.
iuxta LXX.

Ioan. c. 14.
v. 12.